9104 - KELİME-İ ŞEHÂDETİN KABULÜNÜN ŞARTLARI

Soru

Benim sorum, Cuma günü imamın hutbesindeki konuyla ilgilidir.İmam hutbede kelime hakkında konuştu.Onun şartları olduğunu ve âlimlerin, insanın cennete girebilmesi için o kelimenin dokuz veya dokuza yakın şartı olduğunu zikrettiklerini söyledi. İmam, sadece bu sözü söylemenin yeterli olmayacağını da söyledi. Ben de bu sözün şartlarını öğrenmek istiyordum. Bu şartlardan bazıları:
Birincisi: İlim
İkincisi: Yakîn
Bu konuda birşey biliyor musunuz? Geri kalan diğer şartları bana arzedebilir misiniz? Bu konuda bana yardımcı olursanız size teşekkür edeceğim inşaallah.

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Sorunuzda bahsettiğiniz Kelime'den kasıt, sanırım Kelime-i Tevhîd yani Lâ ilâhe İllallah Muhammed'un Rasûlullah'tır. İmamın Cuma hutbesinde kastettiği şey, budur.

Kelime-i Şehâdet'in birçok şartları vardır. Bunlar:

Birinci Şart: İLİM

Bunun anlamı: Cehâletle bağdaşmayan, cehâlete aykırı olan ve nefy (red) ve isbât (kabul) yönünden lâ ilâhe illallah'ın anlamını bilmektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[فاعلم أنه لا إله إلا الله] سورة محمد الآية: ١٩

“(Ey Muhammed!) Bil ki, (göklerde ve yerde) Allah’tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâh

yoktur.Hem kendin, hem de erkek ve kadın mü’minlerin günahlarının bağışlanmasını dile. Allah, (gündüzleri uyanıkken) dolaştığınız yeri de, (geceleri uyurken) duracağınız yeri de bilir.”Muhammed Sûresi: 19

Başka bir âyette şöyle buyrumuştur:

[إلا من شهد بالحق [سورة الزخرف الآية: ٨٦

"Kalpleriyle, dillerinin ne konuştuklarını bilerek lâ ilâhe illallah ile hakka şâhitlik edenler dışında, (müşriklerin), Allah'ı bırakıp da ibâdet ettikleri putlar, şefaat etmeye sahip değillerdir." Zuhruf Sûresi: 86

Osman b. Affan'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[مَنْ ماَتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ دَخَلَ الْجَنَّة[رواه مسلم

“Kim, Allah’tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâhın olmadığını bilerek ölürse, cennete girer.”Müslim

İkinci Şart: YAKÎN

Bunun anlamı: Lâ ilâhe illallah diyen kimsenin, bu sözün delâlet ettiği şeye kesin bir şekilde inanmasıdır.Çünkü kesin bilgi olmaz ve zanna dayalı bilgi olursa, bu bilginin îmâna hiçbir faydası olmaz. O bilgiye şüphe girdiği zaman îmânın hâli nice olur?

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

إنما المؤمنون الذين آمنوا بالله ورسوله ثم لم يرتابوا وجاهدوا بأموالهم وأنفسهم في سبيل الله أولئك هم الصادقون[سورة الحجرات الآية :15]

“Mü’minler ancak öyle kimselerdir ki, Allah’a ve elçisine îmân ettikten sonra (îmân konusunda) şüpheye düşmezler, malları ve canlarıyla Allah yolunda savaşırlar.İşte bunlar, (îmânlarında) sâdık olanların tâ kendileridir.”Hucurât Sûresi:15

Allah Teâlâ, bu âyette mü'minlerin Allah'a ve elçisine îmândaki samimiyetlerini, îmân konusunda şüpheye düşmemeleri şartına bağlamıştır. Bunda şüphe eden kimse ise, o münâfıklardandır. Bundan Allah Teâlâ'ya sığınırız.

Nitekim Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُوَأَنيّ رَسُولُ اللهِ لاَ يَلْقَى اللهَ بِهِماَ عَبْدٌ غَيْرَ شَاكٍّ فَيُحْجَبَ عَنِ الْجَنَّةِ [رواه مسلم

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâhın olmadığına ve benim Allah'ın elçisi olduğuma şehâdet ederim ki bir kul, (kıyâmet gününde) bu ikisinde (Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâhın olmadığına ve benim de Allah'ın elçisi olduğuma) şüphe etmeden Allah'ın huzuruna çıksın da, onun cennete girmesine engel olunsun."Müslim

Üçüncü Şart: KABUL

Bunun anlamı:Lâ ilâhe illallah sözünün gerektirdiği şeyleri, kalbi ve diliyle kabul etmek demektir.

Nitekim Allah Teâlâ geçmiş ümmetlerden lâ ilâhe illallah'ı kabul edenler hakkında şöyle buyurmuştur:

[إلا عباد الله المخلصين ، أولئك لهم رزق معلوم ، فواكه وهم مكرمون ، في جنات النعيم [سورة الصافات الآيات: ٤٠ – ٤4

"(Bu azaptan, ibâdette ihlaslı olan) Allah'ın hâlis kulları istisnâ edilecektir. Bunlar için (cennette) bilinen (devamlı) bir rızık, türlü türlü meyveler vardır.Naîm cennetlerinde karşılıklı koltuklar üzerine kurulmuş halde kendilerine ikram edilir."Sâffât Sûresi: 40-44

Yine, Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[من جاء بالحسنة فله خير منها وهم من فزع يومئذ آمنون[سورة النمل الآية: ٨٩

"Kim, (kıyâmet günü Allah'ın huzuruna) bir iyilikle (Allah'ı birlemek, yalnızca O'na îmân ve ibâdet etmek ve sâlih ameller) ile gelirse, ona (Allah katında) daha iyisi (cennet) verilir.Ve onlar, o gün büyük korkudan emîn olurlar."Sâffât Sûresi: 40-44

Ebu Musa el-Eş'arî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

مَثَلُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ مِنْ الْهُدَى وَالْعِلْمِ كَمَثَلِ الْغَيْثِ الْكَثِيرِ أَصَابَ أَرْضًا فَكَانَ مِنْهَا نَقِيَّةٌ قَبِلَتِ الْمَاءَ فَأَنْبَتَتِ الْكَلَأَ وَالْعُشْبَ الْكَثِيرَ وَكَانَتْ مِنْهَا أَجَادِبُ أَمْسَكَتِ الْمَاءَ فَنَفَعَ اللَّهُ بِهَا النَّاسَ فَشَرِبُوا وَسَقَوْا وَزَرَعُوا وَأَصَابَتْ مِنْهَا طَائِفَةً أُخْرَى إِنَّمَا هِيَ قِيعَانٌ لاَ تُمْسِكُ مَاءً وَلاَ تُنْبِتُ كَلَأً فَذَلِكَ مَثَلُ مَنْ فَقُهَ فِي دِينِ اللَّهِ وَنَفَعَهُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ فَعَلِمَ وَعَلَّمَ وَمَثَلُ مَنْ لَمْ يَرْفَعْ بِذَلِكَ رَأْسًا وَلَمْ يَقْبَلْ هُدَى اللَّهِ الَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ [رواه البخاري]

"Allah Teâlâ'nın benim ile gönderdiği hidâyet ve ilimin misali, bir araziye bolca yağan yağmura benzer: Yağmur alan bu arazide bir kısım vardır ki burası yağmur suyunu kabul eder (içine çeker) ve üzerinde bol bol bitkiler, otlar yetiştirir. Arazinin ikinci bir kısmı vardır ki, orası yağmur suyunu biriktirir. Biriken o yağmur suyundan Allah, insanları faydalandırır; insanlar ondan içerler, hayvanlarını ve arazilerini sulayarak ekin ekerler. Bu arazinin üçüncü bir kısmı da vardır ki suyu ne üzerinde tutar, ne de üzerinde bitki yetiştirir. İşte bu, Allah'ın dîninde bilgili olan, o bilgi kendisine fayda veren, Allah Teâlâ'nın beni onunla göndermiş olduğu dîni öğrenen ve onu başkalarına öğreten kimse ile buna aldırış etmeyen ve benim gönderilmiş olduğum Allah Teâlâ'nın hidâyetini kabul etmeyen kimsenin misalidir."Buhârî ve Müslim

Dördüncü Şart: İNKIYÂD (Boyun eğmek)

Bunun anlamı: (Allah Teâlâ'ya ibadet etmek, O'nun şeriatine boyun eğmek, ona îmân etmek ve onun hak olduğuna inanmak gibi) lâ ilâhe illallah sözünün delâlet ettiği şeylere boyun eğmek ve bu söze aykırı olan şeyleri terketmek demektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وأنيبوا إلى ربكم وأسلموا له] سورة الزمر الآية :54

"(Ey insanlar!) Başınıza azap gelip çatmadan önce (tevbe ederek) Rabbinize dönün ve O'na teslim olun.Sonra yardım olunmazsınız."Zümer Sûresi: 54

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

[ومن أحسن دينا ممن أسلم وجه لله وهو محسن] سورة النساء الآية: ١٢٥

"Allah'ı birlemiş halde kendini Allah'ın emrine teslim eden ve hanîf olarak (bâtıl inanç ve dînlerden ayrılarak) İbrahim'in dînine tâbi olan kimseden, dîn yönünden daha güzel kim olabilir? Zirâ Allah, İbrahim'i (kendisine) dost edinmişti."Lokman Sûresi: 22

Yine bir âyette şöyle buyurmuştur:

[ومن يسلم وجهه إلى الله وهو محسن فقد استمسك بالعروة الوثقى] سورة لقمان الآية: ٢٢

"Kim, Allah'ı birlemiş halde kendini Allah'ın emrine teslim ederse, o sağlam kulpa (lâ ilâhe illallah'a) yapışmıştır. İşlerin sonu da yalnızca Allah'a varır."Lokman Sûresi: 22

Beşinci Şart: SIDK (Doğruluk)

Bunun anlamı: Bu sözü, yalanın zıddı olan doğru bir şekilde söylemektir. Lâ ilâhe illallah sözünü söylerken kalbinin diline, dilinin de kalbine uyacak şekilde doğru ve birbirine uygun olması demektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

الم ، أحسب الناس أن يتركوا أن يقولوا آمنا وهم لا يفتنون ، ولقد فتنا الذين من قبلهم فليعلمن الله الذين صدقوا وليعلمن الكاذبين] سورة العنكبوت الآيتان: ٢ – ٣ [

"İnsanlar, imtihana çekilmeden sadece ‘îmân ettik’ demeleriyle başıboş bırakılıvereceklerini mi sandılar? Andolsun ki biz, onlardan öncekileri de imtihana çekmişizdir. Allah, (îmânlarında doğru olanların) doğrulukları ve yalancıları(n yalanlarını) mutlaka ortaya çıkaracaktır.Ankebût Sûresi: 2-3

Muaz b. Cebel'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[ماَ مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ ، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صِدْقاً مِنْ قَلْبِهِ إِلاَّ حَرَّمَهُ اللهُ عَلىَ النَّارِ] متفق عليه

"Hiç kimse yoktur ki, Allah’tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâhın olmadığına ve Muhammed

-sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna, samimî olarak kalpten şehâdet etsin de, Allah Teâlâ da ona cehennemi haram kılmış olmasın."Buhârî ve Müslim

Altıncı Şart: İHLAS

Bunun anlamı: Ameli, iyi bir niyetle şirkin her türlü leke ve pisliklerinden arındırmak ve temiz hâle getirmek demektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[ألا لله الدين الخالص[سورة الزمر من الآية: ٣

"Dikkat edin! Hâlis dîn, (şirkten uzak tam itaat) yalnızca Allah'ındır."Zümer Sûresi: 3

Yine, Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وما أمروا إلا ليعبدوا الله مخلصين له الدين حنفاء[سورة البينة الآية: ٥

"Halbuki onlara, (Tevrât ve İncil'de) hanîfler olarak dîni O'nahâlis kılıp, yalnızca Allah'a ibâdet etmeleri, namazı (dosdoğru) kılmaları ve zekâtı (hak edene) vermeleri emrolunmuştu.İşte doğru dîn (İslâm), budur."Beyyine Sûresi: 5

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

أَسْعَدُ النَّاسِ بِشَفَاعَتِي مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ خَالِصاً مِنْ قَلْبِهِ أَوْ نَفْسِهِ

[رواه البخاري]

"(Kıyâmet günü) şefaatime nâil olacak en bahtiyâr kişi, kalbinden veya nefsinden 'lâ ilâhe illallah' diyendir."Buhârî

Yedinci Şart: MUHABBET (Sevgi)

Bunun anlamı: Bu söze, bu sözün gerektirdiği ve delâlet ettiği şeylere ve bu sözü, şartlarına bağlı

kalarak söyleyenlere (mü'minlere) muhabbet beslemek, onu bozan ve ona aykırı hareket edenlere buğzetmek demektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[الناس من يتخذ من دون الله أندادا يحبونهم كحب الله والذين آمنوا أشد حبا لله] سورة البقرة الآية :165

“İnsanlardan bazıları Allah’ı bırakıp birtakım putları Allah’a denk tutarlar ve onları, Allah’ı sevdikleri gibi severler. Ama îmân edenlerin Allah sevgisi, (onların sevgisinden) daha kuvvetlidir.(Allah’a ortak koşarak nefislerine) zulmedenler, eğer (âhirette) azabı gördüklerinde, güç ve kuvvetin hepsinin Allah’a âit olduğunu ve Allah’ın azabının çetin olduğunu önceden bilmiş olsalardı, (Allah’ı bırakıp putlara tapmazlardı.)” Bakara Sûresi: 165

Kulun, Rabbini sevmesinin belirti ve alâmeti; kendi arzusuna aykırı olsa bile Allah Teâlâ'nın sevgisini kendi sevgisinden üstün tutması, kendi nefsi ona meyletmiş olsa bile, Rabbinin buğzetttiği şeyleri buğzetmesi, Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dostluk beslediklerine dostluk beslemek, düşmanlık ettiklerine de düşmanlık etmek,Elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymak, O'nun yolundan gitmek ve O'nun dînini kabul etmektir.

Bu belirti ve alâmetlerin hepsi, muhabbetin şartlarıdır. Muhabbetin, bu şartlardan birisinden soyutlanması düşünülemez.

Nitekim Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

ثَلاَثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلاَوَةَ ٱلإِيمَانِ:أَنْ يَكُونَ اللهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُماَ ، وَ أَنْ يُحِبَّ الْمَرْءُ لاَ يُحِبُّهُ إِلاَّ لِلهِ ، وَأَنْ يَكْرَهَ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْقَذَهُ اللهُ مِنْهُ ، كَماَ يَكْرَهُ أَنْ يُقْذَفَ فِي النَّارِ [متفق عليه]

"Kimde şu üç haslet bulunursa, o kimse îmânın tadına varmıştır: Allah ve Rasûlü'nü herkesten daha çok sevmesi,bir kimseyi sadece Allah rızâsı için sevmesi ve Allah kendisini küfürden kurtardıktan sonra tekrar küfre dönmeyi, ateşe atılmayı çirkin gördüğü gibi çirkin görmesidir."Buhârî ve Müslim

Bazı âlimler bu şartlara sekizinci bir şartı daha ilâve etmişlerdir ki o da Allah'ın dışında ibâdet edilen ilah anlamına gelen Tâğut'u inkâr etmektir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmaktadır:

[وَمَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ ، وَكَفَرَ بِمَا يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللهِ حَرُمَ مَالُهُ وَدَمُهُ وَحِسَابُهُ عَلَى اللهِ عَزَّ وَجَلَّ] رواه مسلم

"Kim, lâ ilâhe illallah der ve Allah'ın dışında ibâdet edilen ilâhları inkâr ederse, malına ve canına dokunmak haram olur.Onun hesabı Allah -azze ve celle-'ye kalmıştır."Müslim

Kanın (canın) ve malın korunabilmesi için lâ ilâhe illah demekle birlikte Allah Teâlâ'nın dışında ibâdet edilen ilahları -kim olursa olsun-, inkâr etmek gerekir.